

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2018-18-97>

УДК 338.48 (045)

Пріоритетні напрями розвитку туристичних послуг України

Середницька Л.П.

старший викладач,

Вінницького торговельно-економічного інституту
Київського торговельно-економічного університету

Гуменна Т.В.

студентка

Вінницького торговельно-економічного інституту
Київського торговельно-економічного університету

У статті було проведено аналіз туристичного ринку України. Розглянуто основні перешкоди його розвитку. Запропоновано інноваційні шляхи щодо збільшення привабливості туристичних послуг України для іноземців, впровадження нових туристичних продуктів, нових видів туризму, продуктових інновацій.

Ключові слова: туризм, туристична привабливість, інноваційні туристичні технології, продуктові інновації, агротуризм.

Середницькая Л.П., Гуменная Т.В. ПРИОРИТЕТНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЯ ТУРИСТИЧЕСКИХ УСЛУГ УКРАИНЫ

В статье был проведен анализ туристического рынка Украины. Рассмотрены основные препятствия его развитию. Предложены инновационные пути по увеличению привлекательности туристических услуг Украины для иностранцев, внедрению новых туристических продуктов, новых видов туризма, продуктовых инноваций.

Ключевые слова: туризм, туристическая привлекательность, инновационные туристические технологии, продуктовые инновации, агротуризм.

Serednitskaya L.P., Humenna T.V. PRIORITY DIRECTIONS OF DEVELOPMENT OF TOURIST SERVICES OF UKRAINE

The article analyzed the tourism market of Ukraine. The main obstacles to its development are considered. Innovative ways to increase the attractiveness of Ukrainian tourist services for foreigners, introduction of new tourist products, new types of tourism, food innovations are offered.

Keywords: tourism, tourist attraction, innovative tourism technologies, food innovations, agrotourism.

Постановка проблеми. Сучасний ритм життя людей надзвичайно активний, потребує багато нервів та сил. Таке стрімке та насичене життя додає стресу, який шкодить здоров'ю. Люди потребують відпочинку, як фізичного, так і морального. Тому туризм став невід'ємною частиною життя суспільства та з кожним роком стає все популярнішою послугою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженнями в галузі туризму займалися такі відомі вітчизняні вчені, як: П. Гудзь, В. Кифяка, В. Цибух, Т. Сокол, Л. Черчик, О. Любіцева, В. Худо, М. Мальська та інші. Але досить велика кількість питань досі залишається поза увагою науковців і вимагає більш детального розгляду щодо перспектив розвитку туризму в сучасних умовах національної економіки [3].

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є аналіз ринку туристичних послуг в Україні, визначення подальших перспектив його розвитку, що дасть змогу прогнозувати його розвиток у майбутньому.

Виклад основного матеріалу дослідження. Туристична галузь набуває дедалі більшого значення для економічної та соціальної сфер будь-якої країни. Ринок туристичних послуг України є надзвичайно різноманітним, тому актуальним залишається питання проблеми якості надання туристичних послуг, дослідження стану ринку туризму в Україні та перспектив його розвитку.

У наш час туризм є невід'ємною складовою частиною в галузі світової економіки. За даними Міжнародної туристичної організації, частка туризму в світовому ВВП становить близько 9%, близько 30% в світовому експорті послуг

та 6% від обсягів світової торгівлі. В галузі туризму працює більш ніж 235 млн. осіб, або кожний 12-й працівник. У 2015 році послугами туристичної галузі скористалося близько 983 млн. іноземних туристів, у 2017 році їх кількість досягла 1 млрд. осіб. На період 2017 року товарообіг світового туризму досягнув понад 1,2 трильйонів дол. США [8].

Різні вчені та в різний час трактували визначення поняття «туризм». М. Мальська, В. Худо та В. Цибух трактують туризм як «вид рекреації», пов'язаний із виїздом за межі постійного місця проживання, активний відпочинок, під час якого відновлення працездатності поєднується з оздоровлювальними, пізнавальними, спортивними і культурно-розважальними цілями. Польський дослідник С. Каспар визначає туризм як сукупність явищ, що виникають внаслідок зміни місця перебування людей, причому нове місце перебування не є ні постійним місцем проживання, ні місцем праці. Закон України «Про туризм» подає таке тлумачення: «туризм – тимчасовий виїзд особи з місця проживання в оздоровчих, пізнавальних, професійно-ділових чи інших цілях без здійснення оплачуваної діяльності в місці, куди особа від'їжджає» [1].

Туризм – явище цікаве та надзвичайно багатогранне. Серед основних функцій туризму можна зазначити рекреаційну, соціальну, культурну, екологічну, економічну, просвітницьку та виховну.

Розвиток туризму в Україні безпосередньо залежить від таких секторів економіки, як транспорт, торгівля, зв'язок, будівництво, виробництво товарів широкого вжитку і туристичного призначення. Туризм розглядають як одну з провідних галузей в сфері структурної перебудови економіки. Нині кожен шостий мешканець планети принаймні раз на рік виїжджає за кордон. Таким чином, із 7,5 мільярдів населення подорожують 1 мільярд 230 тисяч – кількість мандрівників майже дорівнює населенню Китаю. А у 2050 році, за прогнозами Міжнародної організації туризму, подорожуватиме вже кожен четвертий [7].

За офіційними даними Державної статистики України про туристичні потоки, кількість громадян України, які виїжджали за кордон в 2017 році, – 26,4 млн. осіб, що на 3,3 млн. більше, ніж у 2015 році. Кількість іноземців, які відвідали Україну у 2017 році, порівняно з 2015 роком збільшилася на 1,8 млн. осіб. Кількість туристів, обслугованих туроператорами та турагентами в період 2015–2017 рр., збільшилася на 786,8 тис. осіб. Наведені дані свідчать про позитивну динаміку розвитку туризму в Україні [9]. У табл. 1 подано офіційні дані туристичних потоків України за період 2014–2017 рр.

За даними Державної служби статистики, у 2017 році 26,4 млн. українців виїхало за кордон, з них: 99% у приватних цілях, 0,46% туристів та 0,04 % осіб у службових справах. На відпочинок українці найчастіше їздили до Туреччини, Єгипту, Болгарії, Ізраїлю та Греції. Варто відзначити, що Держстат у своїх розрахунках посилається на дані Держприкордонслужби й повідомляє, що лише 120 тис. осіб виїжджали на відпочинок як організовані туристи. Хоча до тієї ж Туреччини минулого року з'їздили понад 1,2 млн українців. Мабуть, така різниця в цифрах пов'язана з тим, що наші люди вважають за краще скромно замовчувати на кордоні, куди й навіщо вони їдуть, маскуючи мету поїздки за формулюванням «приватна поїздка». З 26,5 млн українців саме так зробили 99% тих, хто виїжджав за кордон [5]. Детальніше – на рисунку 1.

Правильний вибір туристичного оператора – одна із ключових заporук успішного і комфортабельного відпочинку. Завдання туроператора – забезпечити максимально якісний сервіс. В Україні свої послуги надає величезна кількість туроператорів, більшість із них є досвідченими гравцями на туристичному ринку країни і за її межами. Підводячи підсумки 2017 року, можна скласти рейтинг туроператорів, які фактично визначають розвиток виїзного туризму в Україні (рис. 2) [10].

На рисунку можна побачити, що туроператори Join Up, Anex та Coral є лідерами на

Таблиця 1

Туристичні потоки в Україні за 2015–2017 рр.

Рік	Кількість громадян України, які виїжджали за кордон, осіб	Кількість іноземців, які відвідали Україну, осіб	Кількість туристів, обслугованих туроператорами та турагентами, осіб
2015	23141646	12428286	2019576
2016	24668233	13333096	2549606
2017	26437413	14229642	2806426

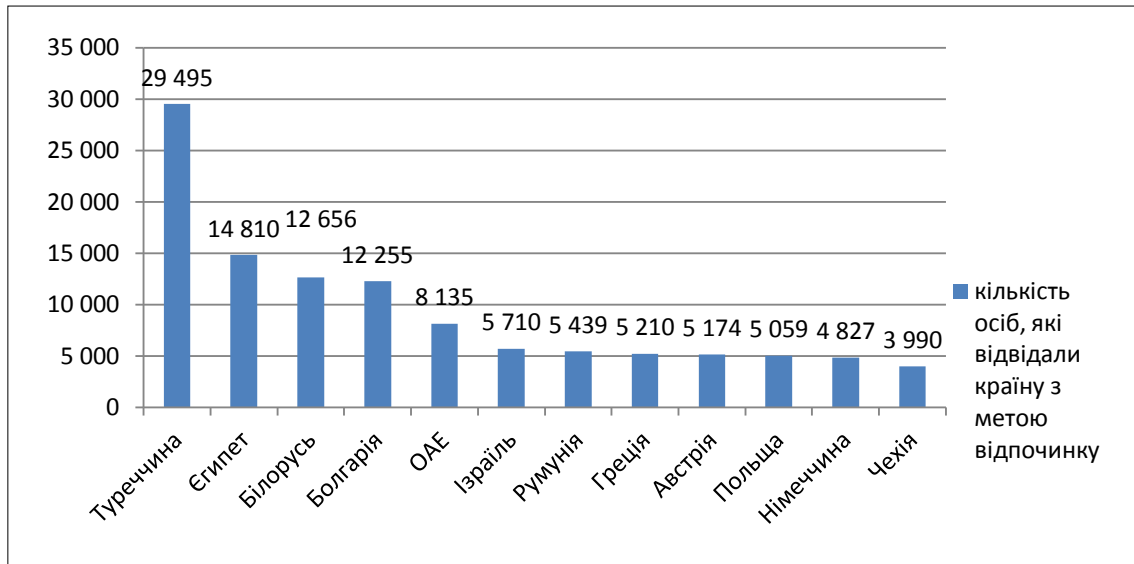

Рис. 1. Країни, які українці обрали для відпочинку у 2017 році

ринку туристичних послуг та обслуговують більшу половину туристів України.

Досліджуючи стан ринку туристичних послуг в Україні, важливо також проаналізувати туристичну привабливість України. Сьогодні в Україні налічується понад 4,5 тис. закладів розміщення туристів та відпочиваючих на 620 тис. місць, але вони потребують кардинальних змін, які будуть відповідати міжнародним стандартам. Крім того, забезпечення належного стану також потребують рекреаційні зони, пам'ятки культури та архітектури України.

За даними Всесвітньої туристичної організації, щорічно подорожує понад 800 млн. чоловік. Примітним є той факт, що більш ніж у 40 країнах світу туризм є основним джерелом надходжень національного бюджету. Наприклад, в Іспанії частка прибутків від іноземного туризму в загальній сумі надходжень від експорту товарів та послуг становить 35%, на Кіпрі та в Панамі – понад 50%, на Гаїті – понад 70% [8]. Україна, на жаль, такими цифрами похвалитися не в змозі.

В Україні велика кількість туристичних фірм акцентують увагу саме на в'їзному туризмі, тобто відправляють українців відпочивати на закордонні курорти. Через це кількість людей, що від'їжджають з країни, значно перевищує кількість тих, що відвідують нашу країну. Це один із факторів, що має негативний вплив на формування бюджету нашої країни. Протягом 2015–2017 рр. в Україні спостерігаються зростання та спади в динаміці розвитку туристичної галузі, що відображено на рисунку 3 [9].

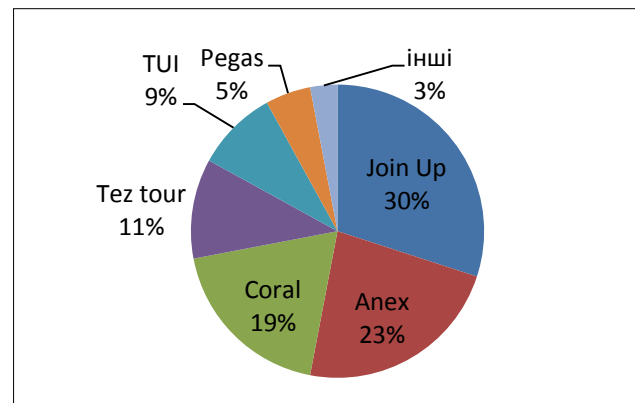

Рис. 2. Рейтинг туроператорів України за 2017 рік

В Україні пропонується безліч туристичних послуг: міжнародний туризм, внутрішній туризм, спортивний туризм і активний відпочинок, послуги готелів, мотелів і кемпінгів, організації ділових поїздок, пасажирські перевезення, лікування за кордоном, страхування туристів, санаторно-курортні та оздоровчі послуги, оренда нерухомості за кордоном.

Туристичний ринок України є не досить привабливим для подорожуючих. Значний відсоток туристів обирають для відпочинку країни з високим рівнем безпеки, стабільною економікою, цікавими місцями та захоплюючими екскурсіями. Україна ж у цьому поступається багатьом країнам світу. Відсутність безпеки в Україні найбільше проявляється в поганому стані доріг. Стан автомобільних доріг України має найгірші оцінки серед більшості європейських країн, це спричиняє велику

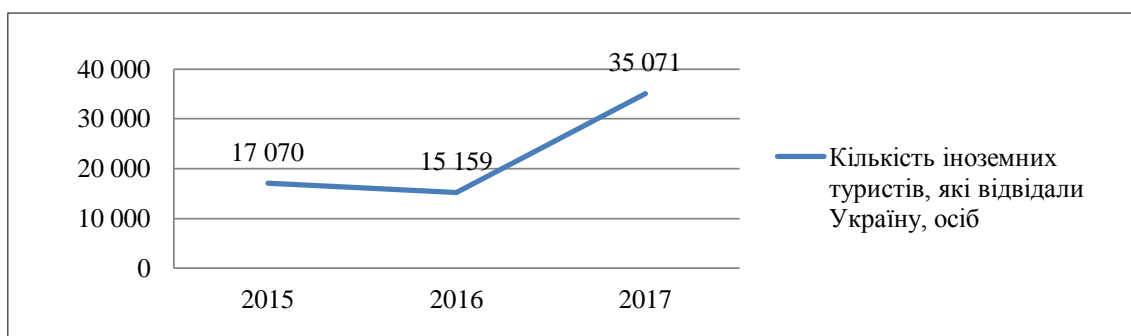

Рис. 3. Динаміка відвідувань України іноземними туристами за 2015–2017 рр.

кількість нещасних та летальних випадків. До Євро 2012 були відремонтовані деякі дороги, поставлені знаки, нові світлофори в місцях проведення чемпіонату, але загальний стан все одно поганий, це особливо помітно за межами міст. Україна робить акцент на розвитку «в'їзного туризму». Також в країні розробляються заходи для розвитку сільського та «зеленого» туризму з метою залучення іноземних туристів та інвесторів.

Для того щоб туризм розвивався швидкими темпами, необхідно провести удосконалення інфраструктури, яка обслуговує дороги: будівництво нових кемпінгів, кав'ярень, АЗС, природних ресторанів та зон відпочинку. Вже зараз туристична галузь виробляє 8% ВВП і 20% зовнішньоторговельного обігу України. Сьогодні кожен турист, який відвідує нашу державу, в середньому залишає тут майже 500 доларів США за 3 дні перебування [6].

На розвиток туризму впливають як позитивні, так і негативні фактори, які пов'язані з політичною та соціально-економічною ситуацією в країні і в світі загалом. Експертами в сфері туризму було запропоновано низку рекомендацій щодо поліпшення відпочинку як для громадян України, так і для іноземних туристів. Зокрема, пропонуються такі заходи:

- створення програми лояльності «Турист України». Подорожуючи, відвідуючи різні туристичні місця, українці та іноземці матимуть змогу накопичувати бали й отримувати різноманітні знижки;

- розробити програму «Все включено» в готелях на півдні України;

- страхувати туристів, які користуються послугами туроператорів;

- просити владу, щоб та допомогла скасувати ПДВ для чартерних рейсів, наприклад, за маршрутами Львів – Одеса, Харків – Одеса, тощо [2].

Розвиток туристичної галузі в Україні багато в чому залежить від розроблення та

впровадження інноваційних технологій, які будуть спрямовані на збільшення потоку іноземних туристів, розширення туристичних послуг, вдосконалення обслуговування клієнтів та підвищення туристичної привабливості України. До інновацій в туризмі відносять нововведення, які супроводжуються якісно новими змінами туристичних послуг та підвищенням ефективності функціонування інфраструктури туризму. У світовій практиці практично всі довідники з туризму випускають в електронному форматі. Тому слід активно використовувати досвід високорозвинених країн для виходу на якісно новий рівень обслуговування клієнтів із застосуванням технологічних інновацій.

Останнім часом у світі набула поширення послуга «Віртуальні екскурсії»: школярі, які перебувають на уроці, за допомогою Інтернету можуть відвідувати музеї інших країн, знайомитися з їх культурою, мистецтвом, архітектурою. В Україні сьогодні це можливо тільки для Національного музею Тараса Шевченка в Києві та Києво-Печерської лаври. Є цікавими також віртуальні подорожі, коли ви можете не тільки відвідати окремі музеї, але і подивитися на пам'ятки культури, природу. У цьому напрямі цікавою є пропозиція компаній Google і «Російських залізничних доріг», які пропонують подорожувати по маршруту Москва – Владивосток, який проходить через дві частини світу, 12 областей і 87 міст. Також можна подивитися на Байкал, Хехцирський хребет, Баргузінські гори тощо. Ця система значно би збільшила зацікавленість іноземних туристів Україною, оскільки наша країна багата на вражаючу природу, історичні пам'ятки, відомі місця, твори мистецтва, які б хотілося побачити не тільки віртуально, але й вживу.

Однією з важливих перепон для розвитку туристичної індустрії України є технологічна відсталість – практично не застосовуються

інноваційні туристичні технології, які в розвинених країнах набули широкого досвіду використання. Електронний бізнес відкриває великі можливості розвитку будь-якому підприємству. Це нова форма ринкових відносин, заснована на застосуванні новітніх телекомунікаційних технологій та Інтернету. Нині в Україні необхідно розвивати програми електронного бронювання та складання турів. Поява цих програм дасть змогу не тільки здешевити засоби зв'язку, але й працювати всім учасникам туристичного ринку як єдиний офіс. Агентства зможуть отримувати оперативну та достовірну інформацію про ціни і кількість вільних місць у будь-який момент часу, а також матимуть можливість стежити за проходженням замовлення на всіх етапах його здійснення. Українському туристичному ринку слід брати приклад з таких найпопулярніших у світі програм, як Galileo, Amadeus, Sabre, Worldspan.

Для збільшення привабливості українських туристичних послуг слід також упроваджувати нововведення, так звані організаційні інновації. На нашу думку, Україні слід розвивати такі інноваційні види туризму:

1) діловий або бізнес-туризм. З'явився він наприкінці 1990-х років, але в світі розвивається з шаленою швидкістю. До цього виду туризму відносять поїздки для участі в з'їздах, наукових конгресах і конференціях, виробничих нарадах і семінарах, ярмарках, виставках, салонах, а також для проведення переговорів та укладання контрактів. Цей вид туризму слід розвивати у містах України з найбільш сприятливим бізнес-кліматом (Київ, Одеса, Львів, Харків, Дніпропетровськ);

2) агротуризм (сільський туризм, rural tourism). Включає відвідування туристами сільської місцевості з метою відпочинку та організації розваг в екологічно чистих (щодо міських поселень) районах. Агротуризм «одного дня» широко поширений в Канаді та США. На заході та півночі України теж із легкістю можна організувати цей вид відпочинку. Для цього слід створити спеціальні «туристичні села», сформувати «сільські тури» з проживанням та харчуванням у сільських будинках (сім'ях), розташованих в екологічно чистих районах;

3) пригодницький та екстремальний туризм. Пригодницькі тури стали інновацією у сфері туризму, що отримала розвиток в останні десятиліття. В Україні зараз туристам пропонується відвідати Чорнобиль, що корис-

тується попитом серед туристів. Але Україна багата і на інші моторошні та страшні місця, такі як Золочівський та Підгорецький замки у Львівській області, замок Паланок в місті Мукачево, Соминське озеро на Волині, Лиса гора на Київщині, долина привидів неподалік Алушти, «Бугайський трикутник» та ін.

Базуючись на положеннях Генеральної угоди про торгівлю послугами (ГАТС), у туристичній сфері розвивається інноваційна діяльність за таким напрямом, як продуктові інновації. Ми пропонуємо створення ресурсів із наперед заданими властивостями і новою цільовою функцією або залучення до туристського процесу нових ресурсів, опираючись на досвід іноземних країн. Прикладами можуть бути такі туристичні продукти, як:

– укладання шлюбів на льоду, під водою, під час стрибка з парашутом, у підземеллі, в горах;

– розміщення готелів на деревах (Німеччина), на маяках (провінція Фрисландія, Нідерланди), у винних бочках (Рюдсхайм, Німеччина), під водою (Кі Ларго, штат Флорида США), в печерах, під землею;

– відвідування як закритих, так і діючих військових об'єктів.

Висновки з цього дослідження. Туристичний бізнес є найбільш прибутковим сектором економіки багатьох країн. Туризм виступає як надзвичайно багатий за змістом і розмаїтий за проявами соціальний феномен. Розбудова індустрії туризму в Україні та розвиток національного ринку туристичних послуг позитивно позначиться на соціально-економічному становищі нашої держави. У багатьох країнах саме такий вид туризму займає основну частку національного ВВП, і Україна також цілком може досягти таких показників, якщо держава докладе певних зусиль у сферу розвитку туристичної діяльності. Загалом, за даними Державної служби статистики за період 2015–2017 рр., спостерігається позитивна динаміка розвитку туризму в Україні, але показники є доволі низькими, тому Україні слід розвивати свої туристичні послуги.

Одними з найголовніших зовнішніх факторів, які гальмують розвиток туризму в Україні, є несприятливість наявних умов для підприємництва взагалі та туристичного зокрема, недосконалість та застарілість інфраструктури. Україна має всі об'єктивні передумови, щоби стати однією з передових туристичних країн світу, однак аналіз сучасного стану функціонування вітчизняної туристично-рекреацій-

ної галузі свідчить про те, що ефективність діяльності цієї галузі стримується через невирішеність низки проблем. Основною проблемою розвитку туризму є слабка фінансування з боку держави та відсутність необхідних інвестицій для розвитку туризму – як внутрішніх (через тривалу економічну кризу), так і іноземних (через несприятливий інвестиційний клімат). Несприятливим для розвитку туристичного бізнесу став той факт, що з майже 3000 українських туристичних підприємств, які мають дійсні ліцензії на надання туристичних послуг, фактично на ринку працюють лише близько третини [4]. Також одними з головних причин повільного розвитку туризму в Україні є військовий конфлікт на сході Укра-

їни, політична та соціально-економічна криза, а також окупація АРК.

Туристична галузь, хоч і повільними кроками, збільшує свої показники, не зупиняється на досягнутому. Тому необхідно розробити комплекс заходів, який буде спрямований на розвиток туристичного бізнесу і вихід України на міжнародний ринок туристичних послуг, що безпосередньо буде включати такі елементи, як створення цільових фондів, надання субсидій, удосконалення рекреаційних послуг, розвиток зеленого туризму та виконання програм щодо розвитку туризму. Саме від того, яким шляхом піде зараз розвиток галузі, залежить все її майбутнє зокрема та майбутнє економіки, а отже, і життя України загалом.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Закон України «Про туризм», № 324/95-ВР. Редакція від 11.02.2015 р. URL: http://tourlib.net/zakon/pro_turyzm.htm.
2. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні / В.Ф. Кифяк. Чернівці: Книги-XXI, 2012. с. 325.
3. Пестушко В.М. Український туризм у контексті глобалізації: сучасний стан і перспективи/ В.М. Пестушко // Географія та основи економіки. 2015. с. 257.
4. В. Цибух. Туризм в Україні // «Економіст». 2014. – № 6 (June). с. 35–37.
5. КУДИПОДРОЖУЮТЬ УКРАЇНЦІ (ІНФОГРАФІКА) // «Слово і діло». 2017. URL: <https://konkurent.in.ua/news/ukrayina/23509/kudi-podorozhuyut-ukrayinci-infografika.html>.
6. Особливості розробки прогнозів розвитку туристичної галузі. URL: http://tourlib.net/statti_ukr/orlova2.htm.
7. «Планета мандрівників»: глобальний туризм у сучасному світі // Життя. – 2017. URL: <https://hromadske.ua/posts/turyzm-v-suchasnomu-sviti>.
8. Туризм в Україні: куди їдуть найбільше і які напрями потрібно розвивати. URL: <http://expres.ua/news/2017/10/05/265404-turyzm-ukrayini-kudy-yidut-naybilshe-napryamypotribno-rozvyvaty>.
9. Туристичні потоки // Державна служба статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
10. Рейтинг туроператорів виїзного туризму // Turprofi.com.ua. – 2017. URL: <http://turprofi.com.ua/rejtingi/2188-top-25-turoperatorov-vyezdnogo-turizma>.

REFERENCES:

1. Zakon Ukrainy "Pro turyzm", № 324/95-VR. Redaktsiia vid 11.02.2015 r. URL: http://tourlib.net/zakon/pro_turyzm.htm.
2. Kyfiak V.F. Orhanizatsiia turystychnoi diialnosti v Ukraini / V.F. Kyfiak. Chernivtsi: Knyhy-KhKhI, 2012. s. 325.
3. Pestushko V.M. Ukrainskyi turyzm u konteksti hlobalizatsii: suchasnyi stan i perspektyvy/ V.M. Pestushko // Neohrafiia ta osnovy ekonomiky. 2015. s. 257.
4. V. Tsybukh. Turyzm v Ukraini // "Ekonomist". 2014. № 6 (June). s. 35–37.
5. KUDYPODOROZHUYUT UKRAINTSI (INFOHRAFIKA) [Elektronnyi resurs] // "Slovo i dilo". 2017. URL: <https://konkurent.in.ua/news/ukrayina/23509/kudi-podorozhuyut-ukrayinci-infografika.html>.
6. Osoblyvosti rozrobky prohnosiv rozvytku turystychnoi haluzi. URL: http://tourlib.net/statti_ukr/orlova2.htm.
7. "Planeta mandrivnykiv": hlobalnyi turyzm u suchasnomu sviti [Elektronnyi resurs] // Zhyttia. 2017. URL: <https://hromadske.ua/posts/turyzm-v-suchasnomu-sviti>
8. Turyzm v Ukraini: kudy yidut naibilshe i yaki napriamy potribno rozvyvaty. URL: <http://expres.ua/news/2017/10/05/265404-turyzm-ukrayini-kudy-yidut-naybilshe-napryamypotribno-rozvyvaty>.
9. Turystychni potoky [Elektronnyi resurs] // Derzhavna sluzhba statystyky Rezhyim dostupu do resursu: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
10. Reitynh turoperatoriv vyiznogo turyzmu [Elektronnyi resurs] // Turprofi.com.ua. 2017. URL: <http://turprofi.com.ua/rejtingi/2188-top-25-turoperatorov-vyezdnogo-turizma>.

Priority directions of development of tourist services of Ukraine

Serednitskaya L.P.

Senior Instructor,
Vinnytsia Trade and Economic Institute
of Kyiv Trade and Economic University

Humenna T.V.

Student
Vinnytsia Trade and Economic Institute
of Kyiv Trade and Economic University

The tourism industry is becoming increasingly important for the economic and social spheres of any country. The market of tourist services of Ukraine is extremely diverse, therefore the issue of the quality of tourist services, the study of the state of the tourism market in Ukraine and the prospects for its development remains topical.

The Law of Ukraine "On Tourism" provides the following interpretation: "tourism is a temporary departure of a person from the place of residence for health, cognitive, professional-business or other purposes without having to carry out paid activities in the place where the person departs."

There are many tourist services offered in Ukraine, including: international tourism, domestic tourism, sport tourism and active leisure, hotel services, motels and campsites, business trips, passenger transportation, treatment abroad, travel insurance, sanatorium and health services, real estate abroad.

According to the World Tourism Organization, more than 800 million people travel annually. It

is noteworthy that tourism in more than 40 countries of the world is the main source of national budget revenues.

One of the important obstacles to the development of the tourism industry in Ukraine is the technological backwardness – practically not applied innovative tourism technologies, which in developed countries have gained wide experience of use.

In order for tourism to develop rapidly, it is necessary to improve the infrastructure serving the roads: the construction of new campsites, cafes, gas stations, roadside restaurants and recreation areas. The development of the tourism industry in Ukraine and the development of the national tourist services market will positively affect the socio-economic situation of our state. In many countries, such a type of tourism occupies a major part of the national GDP, and Ukraine can well achieve such indicators if the state makes certain efforts in the field of tourism development.